

burun dolgusu neden yapılmamalı

Kaynak rehberdeki tüm metin korunarak okunabilir sayfa düzeninde yeniden hazırlanmıştır.

Prof. Dr. Hasan Ahmet Özdoğan

REHBER PLANI

Beş İlke, Tek Karar Çerçevesi Her ilke, güvenli ve dürüst bir hasta-hekim ilişkisinin bir parçasıdır

Bu rehber, burun dolgusu kararını tek bir “yapılır / yapılmaz” cümlesine indirgemek yerine, kararı beş ilke etrafında yapılandırır. Bu ilkeler, hastanın kısa vadeli estetik beklentisini değil; güvenliğini, gerçekçi bilgi edinme hakkını ve uzun vadeli memnuniyetini önceliklendirir.

1. Güven SAYFA 3 Gerçekçi, abartısız ve yanıltmayan bilgilendirme.
2. Zarar Vermeme SAYFA 4–7 Damar anatomisi, vasküler oklüzyon, görme kaybı ve cilt
3. Doğal Sonuç SAYFA 8–9 Gerçekçi beklenti, fonksiyonel sınırlar ve doğru hasta seçimi.
4. Uygun Fiyat Politikası SAYFA 10 Şeffaf, hastayı aceleye getirmeyen fiyatlandırma.
5. Bilimsel Tecrübe SAYFA 11 Kanıta dayalı yaklaşım ve doğru sorular.

Ek olarak: Acil uyarı belirtileri ve alternatifler (Sayfa 12) · Özet ve kaynakça (Sayfa 13)

İLKE 1 · GÜVEN

Güven, Gerçekçi Bilgilendirmeye Başlar “Ameliyatsız burun estetiği” ifadesi neden yanıltıcı olabilir?

Burun dolgusu, genellikle hyalüronik asit içerikli dolgu maddelerinin burun sırtı, burun kökü veya burun ucu çevresine enjekte edilmesiyle profil görünümünü geçici olarak değiştirmeyi amaçlar. Kemerli görünümü kamufle etmek ya da burun sırtını daha düz göstermek için tercih edilebilir.

Ancak işlem burnu küçültmez; var olan konturu değiştirmek için burnun bazı bölgelerine hacim ekler. Bu nedenle sonuç geçici, sınırlı ve hacim eklemeye dayalıdır. Güven ilkesi tam olarak burada başlar: hasta, işlemin ne yapıp ne yapamayacağını abartısız biçimde öğrenme hakkına sahiptir.

GÜVENİLİR BİR BİLGİLENDİRMENİN İŞARETLERİ

Hızlı sonuç vermesi, işlemin güvenli olduğu anlamına gelmez.

Cerrahiye alternatif gibi sunulsa da cerrahiyle aynı problemi çözmez.

Yalnızca sosyal medya görüntülerine bakarak karar vermek sağlıklı değildir.

Gerçek bir güven ilişkisi, riskleri gizlemeden anlatmakla kurulur.

GÜVEN İLKESİ Güven ilkesi gereği hasta; işlemin sınırlarını, olası komplikasyonları ve gerçekçi olmayan beklentileri işlem öncesinde açık ve sakın bir dille öğrenmelidir.

İLKE 2 • ZARAR VERMEME

Burun, Yüzün En Kritik Damar Bölgelerinden Biridir Damar ağı yoğun, varyasyonlu ve göz damar sistemiyle bağlantılıdır

Burun; dorsal nazal, angular, lateral nazal ve supratroklear/supraorbital damarlarla yakın ilişkili karmaşık bir damar ağına sahiptir. Bu damarların bir kısmı göz damar sistemine uzanan bağlantılarla ilişkilidir. Bu nedenle burun dolgusundaki temel endişe yalnızca morarma veya şişlik değildir; yanlış plan ya da damar içi enjeksiyon ciddi dolaşım bozukluğuna yol açabilir.

FDA, dermal dolgularla ilişkili en ciddi risklerden birinin, dolgunun istemeden bir kan damarına enjekte edilmesi olduğunu; bunun doku beslenmesinin bozulmasına, nekroza, görme sorunlarına ve nadiren daha ağır sonuçlara yol açabileceğini belirtmektedir.

ZARAR VERMEME İLKESİ Zarar vermeme ilkesi gereği burun, “tehlike bölgesi” olarak kabul edilmelidir; uygulama kararı yalnızca estetik beklentiye göre verilmemelidir.

BU BÖLÜMDE ELE ALINAN RISKLER

İLKE 2 • ZARAR VERMEME

Vasküler Oklüzyon: En Kritik Risk Dolgu damarı tıkarsa dokular oksijensiz kalabilir

Vasküler oklüzyon, dolgu materyalinin damarın içine girmesi veya damar üzerine baskı yapması sonucu kan akımının azalması ya da durmasıdır. Bu tablo erken fark edilmezse burun derisinde renk değişikliği, şiddetli ağrı, kabuklanma, doku ölümü ve kalıcı iz görülebilir.

Hyalüronik asit dolgular hyalüronidaz ile çözülebilir olsa da bu durum “risksiz” anlamına gelmez. Erken tanı, hızlı müdahale, uygun doz ve doğru acil protokol gerekir; gecikme doku hasarını artırabilir.

KAN AKIMI BOZULDUĞUNDA

KAN AKIMI AKIM AZALIR / DURUR

Şiddetli, alışılmadık ağrı acil bir uyarıdır.

Beyazlama, morarma veya ağ şeklinde renk değişimi beklenmemelidir.

Evde beklemek veya masajla geçmesini ummak tehlikeli olabilir.

ACIL UYARI Belirti: şiddetli ağrı, beyazlama, morarma, soğukluk, ağ şeklinde renk değişimi. Bu tablo gelişirse zaman kaybetmeden acil tıbbi değerlendirme gerekir.

İLKE 2 • ZARAR VERMEME

Görme Kaybı Riski Neden Vardır? Nadir bir komplikasyon olabilir; fakat sonucu kalıcı ve ağırdır

Burun dolgusunda en korkulan komplikasyonlardan biri, dolgu materyalinin damar sistemi içinde geriye doğru ilerleyerek göz damar dolaşımını etkilemesidir. Literatürde burun dolgusu sonrası görme kaybı ve retinal arter tıkanıklığı gibi ciddi olaylar bildirilmiştir.

2023 tarihli bir derlemede, özellikle burun bölgesindeki dolgu enjeksiyonlarında görme kaybının en korkulan komplikasyonlar arasında olduğu; mekanizmanın dorsal nazal arter ve bağlantıları üzerinden oftalmik arter sistemine ilerleyen dolgu embolisi olabileceği açıklanmıştır.

ACİL RİSK Ani görme bulanıklığı, görme azalması, göz ağrısı, çift görme veya baş ağrısı gelişirse zaman kaybetmeden acil tıbbi değerlendirme gerekir.

ZARAR VERMEME İLKESİ Zarar vermeme ilkesi, düşük ihtimalli fakat geri döndürülemez bir riski göz ardı etmemeyi gerektirir. Nadir olması, önemsiz olduğu anlamına gelmez.

İLKE 2 • ZARAR VERMEME

Cilt Nekrozu ve Kalıcı İz Riski Doku beslenmesi bozulursa estetik sorun büyüyebilir

Burun derisi ve yumuşak dokusu, sınırlı bir alanda yoğun damar ağıyla beslenir. Damar tıkanıklığı olduğunda ciltte önce solukluk, ardından morarma, ağrı, kabuklanma ve doku kaybı gelişebilir. Sonuç geçici bir şişlik değil; kalıcı iz, renk farklılığı veya şekil bozukluğu olabilir.

DOKU HASARININ İLERLEYİŞİ

1 2 3 4 Beyazlama Morarma / ağrı Kabuklanma İz / doku kaybı

Nekroz riski düşük olsa da meydana geldiğinde sonuçları ağırdır.

Erken fark edilirse hasarın sınırlandırılma şansı artar.

Steril olmayan ortam ve deneyimsiz uygulama riski belirgin biçimde artırır.

Bu risk, işlemi yaptırma amacının tam tersine yol açabilir: küçük bir profil düzeltmesi isteyen bir kişi, çok daha görünür bir cilt hasarıyla karşılaşabilir.

İLKE 3 • DOĞAL SONUÇ

Dolgu Burnu Küçültmez: Optik Bir Düzeltmedir Doğal sonuç ilkesi, gerçek anatomiyi değiştirmeden dürüst bir yaklaşım gerektirir

Burun dolgusu kemeri yok etmez, kemik-kıkırdak yapıyı küçültmez, nefes alma problemini düzeltmez. Sadece bazı çukurluklara veya geçiş bölgelerine hacim ekleyerek profilin daha düz algılanmasını sağlayabilir. Bu nedenle burnu büyük, geniş, düşük veya nefes problemi olan bir kişide dolgu çoğu zaman gerçek çözüm değildir.

Ayrıca insan yüzünde damarların seyri kişiden kişiye değişir; daha önce geçirilmiş rinoplasti, travma, dolgu veya enfeksiyon dokuların planını değiştirebilir. Bu nedenle “herkeste aynı noktaya az miktar yapılırsa güvenlidir” yaklaşımı hatalıdır — düşük miktar da riski tamamen ortadan kaldırmaz, ve önceki güvenli deneyim sonraki işlemin teminatı değildir.

DOĞAL SONUÇ İLKESİ NEYİ GEREKTİRİR

Hacim eklenmesi burnu bazı açılardan daha büyük gösterebilir.

Küçük hacim, küçük komplikasyon anlamına gelmez.

Standart bir “güvenli nokta” ezberi, güvenliği garanti etmez.

DOĞAL SONUÇ İLKESİ Sorun fonksiyonel ise —örneğin burun tıkanıklığı varsa— dolgu değil, KBB değerlendirmesi gerekir. Risk sıfırlanamıyorsa, sadece geçici kozmetik amaç için işlem den vazgeçmek makul bir seçenek olabilir.

İLKE 2 & 3 · HASTA SEÇİMİ

Kimlerde Burun Dolgusundan Özellikle Kaçınılmalıdır Hasta seçimi, işlemin kendisi kadar önemlidir

Aşağıdaki durumlar kesin veya göreceli risk artırıcı faktörler olabilir. Buradaki amaç, kişinin kendi kendine tanı koyması değil; işlem öncesinde uzman hekim değerlendirmesinin neden zorunlu olduğunu göstermektir.

Aktif enfeksiyon / yara Önce tedavi ve iyileşme gerekir

Daha önce burun ameliyatı Damar ve doku planları değişmiş olabilir

Dolaşım problemi / yoğun sigara Doku kanlanması daha kırılgan olabilir

KontROLSÜZ kronik hastalık Hekim değerlendirmesi şarttır

Gerçekçi olmayan beklenti Dolgu burnu küçültmez

Yalnızca kampanya, indirim veya sosyal medya sonucu karar verilmemelidir.

Tıbbi öykü saklanmamalı; kullanılan ilaçlar eksiksiz söylenmelidir.

Alternatifler değerlendirilmeden işlem kararı verilmemelidir.

İLKE 4 • UYGUN FİYAT POLİTİKASI

Fiyat, Güvenlik Kararını Yönlendirmemelidir Şeffaf fiyatlandırma, hastayı aceleye getirmeyen bir karar sürecinin parçasıdır

Burun dolgusu gibi yüksek riskli bir işlemde fiyat, kararın merkezine konmamalıdır. Kampanya, indirim veya “bugüne özel” baskısıyla verilen kararlar, hastanın riskleri sakın biçimde değerlendirme fırsatını azaltır.

Uygun fiyat politikası, işlemi en ucuza getirmek anlamına gelmez. Fiyat; onaylı ürün kullanımı, steril ortam, yetkin uygulayıcı ve acil müdahale protokolü gibi güvenlik unsurlarının karşılığıdır. Bu unsurlardan ödün veren “çok uygun” teklifler, güvenlik açısından sorgulanmalıdır.

UYGUN FİYAT POLİTİKASI NEYİ İFADE EDER

Kampanya, indirim veya “bugüne özel” baskısıyla karar verilmemelidir.

Fiyat; kullanılan ürünün onaylı olup olmadığını ve uygulayıcının yetkinliğini sorgulamanın yerine geçmez.

Şeffaf fiyatlandırma, hastanın alternatifleri —işlem yaptırmama dahil— baskısız biçimde değerlendirebilmesini sağlar.

Fiyat teklifiyle birlikte, kullanılan ürün ve acil protokol bilgisi de açıkça paylaşılmalıdır.

UYGUN FİYAT POLİTİKASI Uygun fiyat politikası, ucuzluk değil; hastayı finansal kaygıyla yanlış bir karara zorlamamaktır. Karar, fiyat baskısından bağımsız ve bilgiye dayalı olmalıdır.

İLKE 5 · BİLİMSEL TECRÜBE

Karar, Kanıta ve Deneyime Dayanmalıdır Güvenlik filtresi: ortam, ürün, hekim, acil protokol

Amerikan Dermatoloji Akademisi, dolgu enjeksiyonunun tıbbi bir işlem olduğunu ve tıbbi olmayan ortamlarda yapılmasının son derece tehlikeli olabileceğini vurgular. Bu uyarı burun dolgusu için daha da önemlidir; çünkü komplikasyon gelişirse müdahale süresi kritiktir.

İŞLEM DÜŞÜNEN KİŞİNİN SORMASI GEREKEN SORULAR

- 1 Bu uygulamayı kim yapacak ve tıbbi yetkinliği nedir?**
- 2 Kullanılan dolgu hyalüronik asit mi, gerektiğinde çözülebilir mi?**
- 3 Hiyalüronidaz ve acil müdahale protokolü hazır mı?**
- 4 Görme veya cilt dolaşımı sorunu olursa hangi hastaneye gidilecek?**
- 5 Bu burun için dolgu yerine cerrahi veya hiç işlem daha doğru mu?**

BİLİMSEL TECRÜBE İLKESİ Bilimsel tecrübe ilkesi, kararın kanıta dayalı bilgiye ve deneyimli, hesap verebilir bir değerlendirmeye dayanmasını gerektirir. Bu sorulara net, sakın ve tıbbi yanıt verilemiyorsa işlemten vazgeçmek daha güvenli olabilir.

GÜVENLİK NOTU

Acil Belirtiler ve Daha Güvenli Alternatifler Komplikasyonlarda zaman kaybetmemek doku kaybını azaltabilir

ACIL UYARI BELİRTİLERİ

Şiddetli ağrı Beyazlama Morarma Görme değişikliği Uyuşma / soğukluk

Burun dolgusu sonrası hafif hassasiyet, geçici şişlik veya morarma görülebilir. Ancak yukarıdaki belirtiler sıradan iyileşme bulgusu kabul edilmemelidir; bu belirtiler gelişirse beklemek yerine acil tıbbi yardım alınmalıdır.

DAHA GÜVENLİ ALTERNATİF DÜŞÜNME

Burun görünümünden rahatsızlık varsa ilk adım hızlı bir enjeksiyon değil, doğru tanımlanmış bir şikâyet ve uzman muayenesidir. Problem kemik-kıkırdak yapısı, burun ucu düşüklüğü, asimetri veya nefes alma sorunu olabilir — her biri için yaklaşım farklıdır.

Hiçbir işlem yaptırmamak da geçerli bir seçenektir.

Fotoğraf, makyaj veya ışık hilelerinden uzak, gerçekçi değerlendirme yapılmalıdır.

Fonksiyonel şikâyetle KBB muayenesi, yapısal estetik beklentide plastik cerrahi veya yüz estetiği uzmanı görüşü değerlendirilmelidir.

Risk yüksek, fayda sınırlı ve sonuç geçiciyse “yapmamak” aktif bir güvenlik kararıdır.

ÖZET

Beş İlke, Tek Mesaj Burun dolgusu küçük bir işlem gibi görünse de küçük bir risk taşımaz

Güven Karar, abartısız ve gerçekçi bilgiye dayanmalıdır.

Zarar Vermeme Burun damar anatomisi nedeniyle ciddi komplikasyon potansiyeli vardır.

Doğal Sonuç Dolgu burnu küçültmez; sonuç geçici ve sınırlıdır.

Uygun Fiyat Politikası Fiyat baskısı, güvenlik kararının önüne geçmemelidir.

Bilimsel Tecrübe Karar, kanıta dayalı bilgi ve deneyimli değerlendirmeye verilmelidir.

Burun dolgusu, hızlı ve cerrahi olmayan bir profil değişikliği sağlayabilir; ancak burnu küçültmez, fonksiyonel sorunları çözmez ve burun damar anatomisi nedeniyle ciddi komplikasyon potansiyeli taşır. Bu nedenle yalnızca tıbbi ortamda, yetkin uzman değerlendirmesiyle ve acil protokol hazırlanırken düşünülmelidir. Birçok hasta için en güvenli seçenek işlemi yaptırmamaktır.

KAYNAKÇA 1. U.S. Food and Drug Administration. Dermal Fillers / Soft Tissue Fillers — hasta güvenliği bilgileri. 2. Song D. ve ark. Nonsurgical Rhinoplasty: An Updated Systematic Review. PubMed, 2024. 3. Hall SS. ve ark. Nonsurgical Rhinoplasty. Journal of Cosmetic Dermatology / PMC, 2023. 4. Murray G. ve ark. Guideline for the Management of Hyaluronic Acid Filler-induced Vascular Occlusion. PMC, 2021. 5. American Academy of Dermatology. Fillers: FAQs — hasta bilgilendirme sayfası.

Bu rehber, Prof. Dr. Hasan Ahmet Özdoğan'ın güven, zarar vermeme, doğal sonuç, uygun fiyat politikası ve bilimsel tecrübe ilkeleri temel alınarak hazırlanmıştır; kişiye özel risk değerlendirmesi için hekim muayenesi gerekir.